

Kort verslag Voorzittersoverleg BC, KNR en KLOKK

Datum: 19 mei 2016

Artikel NRC

De voorzitters van BC en KNR geven aan onaangenaam verrast te zijn door het artikel in de NRC van 19 maart jl. over de schikkingen die met slachtoffers zijn getroffen. Daarin wordt vastgesteld dat, naast de behandeling van klachten door de klachtenprocedure, circa een derde van alle klachten door mediation zou zijn afgehandeld of door schikkingen. Omdat veel van desbetreffende vaststellingsovereenkomsten een geheimhoudingsclausule bevatten, werd gesuggereerd dat hier sprake zou zijn van nieuwe door de Kerk gecreëerde doofpot.

De voorzitters van BC en KNR beklemtonen dat het artikel niet strookt met de insteek die de RK Kerk heeft gekozen door in overeenstemming met de adviezen van de commissie Deetman volledige transparantie te betrachten. De gedachte van een mogelijke doofpot die nu wordt geponeerd, bestrijden ze met kracht. Vandaar dat ze alle medewerking willen verlenen aan het voorstel van de heer Deetman om in het kader van zijn monitorrapportage dit punt nader te onderzoeken. De voorzitters van BC en KNR hebben dit voorstel overgenomen en de bisschoppen en hogere oversten gevraagd hun medewerking te verlenen door de vaststellingsovereenkomsten beschikbaar te stellen. Ze zijn ervan overtuigd dat een onderzoek naar de intentie waarmee de vaststellingsovereenkomsten zijn opgesteld, de gedachte van een doofpot zal ontkrachten. Dan zal duidelijk worden dat het opstellen van de vaststellingsovereenkomst veelal is overgelaten aan de advocaat van het slachtoffer of aan de mediator, die de geheimhoudingsclausules in de overeenkomsten heeft aangebracht. Geheimhoudingsclausules dienen in de meeste gevallen ter bescherming van de klagers, die vaak niet willen dat bekend wordt dat zij slachtoffer zijn van seksueel misbruik,

In genoemd artikel komen ook de voorzitter van de Klachtencommissie en de voorzitter van KLOKK aan het woord. Zij vragen aandacht voor het belang van mogelijk nog onbekend steunbewijs in de schikkingen voor klagers wier klacht niet gegrond kon worden verklaard door het ontbreken van steunbewijs. De voorzitters benadrukken dat dit punt hun volle ondersteuning heeft. In hun verzoek aan de bisschoppen en hogere oversten om de vaststellingsovereenkomsten ter beschikking te stellen hebben zij aangegeven het hoofd Meldpunt de mogelijkheid te zullen bieden om inzage te krijgen in de vaststellingsovereenkomsten ten einde te bezien of er nog onbekend steunbewijs in te vinden is dat voor de behandeling van andere klachten gebruikt kan worden.

Omwille de geheimhoudingsregelingen, die in de meeste schikkingen zijn opgenomen, zullen de nodige zorgvuldigheidsvereisten in acht worden genomen.

Het is goed onderscheid te maken tussen vier situaties, waarin schikkingen een rol spelen:

1. Schikkingen na mediation buiten klachtenprocedure

In de periode vóórdat de commissie Deetman met haar advies kwam en de Klachtenregeling van 2011 in het leven is geroepen, hadden de Salesianen op verzoek van de Lotgenotengroep gezocht naar een vorm waarin klagers en congregatie konden spreken over erkenning van het ondergane leed en de mogelijkheden van een passende genoegdoening. In goed overleg is toen gekozen voor een bepaalde vorm van mediation, uitmondend in een vaststellingsovereenkomst (schikking), die standaard een geheimhoudingsclausule bevat (Drieluikmodel van Klijn&Goosen). Deze aanpak is op verzoek van lotgenotengroepen door meerdere congregaties en ordes gevolgd. Echter, omdat de mediation buiten het Meldpunt om heeft plaatsgevonden, is er een kans dat de ingebrachte informatie niet kan worden benut als steunbewijs voor andere klachten bij de Klachtencommissie.

2. Schikking na mediation binnen de klachtenprocedure

De Stichting Beheer&Toezicht heeft in 2014 op verzoek van de voorzitters van BC en KNR een mediationregeling opgesteld, die inhoudt dat -conform art. 7 procedure Klachtencommissie 2011- de

keuze kan worden gemaakt voor de afhandeling van een klacht door mediation (via SIB; Slachtoffer in Beeld te Utrecht) in plaats van afhandeling door de Klachtencommissie. De mediation volgens deze regeling leidt tot een vaststellingsovereenkomst (schikking) met de expliciete bepaling dat in de mediation verkregen informatie beschikbaar is als steunbewijs voor de behandeling van andere klachten.

3. *Schikking na klachtenprocedure*

Diverse bisschoppen en hogere oversten hebben klagers wier klacht op advies van de Klachtencommissie ongegrond is verklaard, een schikking aangeboden. Zij deden dit uit de morele overtuiging dat het leed dat het slachtoffer ervaart authentiek is. De betrokken bisschoppen en hogere oversten hebben dat op eigen initiatief gedaan. Langs deze weg is alsnog erkenning en genoegdoening aangeboden. In een aantal gevallen is het vastleggen van de afspraken in een schikking overgelaten aan de advocaat van de klager. In deze situatie is de informatie die tot de schikkingen heeft geleid meestal bij de Klachtencommissie bekend.

4. *Schikking tijdens klachtenprocedure*

Bij de behandeling van een klacht kan het gebeuren dat de Klachtencommissie beide partijen adviseert om te komen tot een onderling vergelijk. Te denken valt aan situaties waarbij ten aanzien van de feitelijke naam van de aangeklaagde geen duidelijkheid kan worden verkregen, terwijl de overtuiging bestaat dat er wel sprake is geweest van seksueel misbruik binnen de betreffende kerkelijke instelling. Een schikking tussen klager en het betrokken bisdom of de betrokken orde of congregatie kan dan een oplossing zijn. Het alternatief is dat de klacht ongegrond wordt verklaard omdat een belangrijk gegeven ontbreekt. In deze situatie is eveneens de informatie die tot de schikkingen heeft geleid bij de Klachtencommissie bekend.

De voorzitters van BC en KNR hebben direct na het verschijnen van het artikel in de NRC met elkaar gesproken over de wijze waarop zij hierop zouden kunnen reageren. Dit heeft geresulteerd in de hierboven beschreven aanpak. Deze is aan BC en bestuur KNR voorgelegd. De door beide gremia vastgestelde aanpak is daarna gecommuniceerd met de Minister van Veiligheid en Justitie, de leden van de Tweede Kamer en de voorzitter van KLOKK. Ook de voorzitter van de stichting B&T is op de hoogte gesteld van de uitnodiging aan het hoofd Meldpunt om inzage te krijgen in de vaststellingsovereenkomsten.

Slotactie

Over de Slotactie vallen geen bijzonderheden te melden. Eén van de voorzitters signaleert dat de commissie Slotactie recent weer uitspraken heeft gedaan. In zijn monitorrapportage zal de heer Deetman verantwoording afleggen van de Slotactie.

Jaarverslag 2015

Het Jaarverslag 2015 zal in een gezamenlijke brief van de drie voorzitters aan de Minister van Veiligheid en Justitie en aan de heer Deetman worden aangeboden.

Archieven

Door de voorzitter van de BC wordt melding gemaakt van de ingezette actie om een soort regeling op te stellen voor alle archieven die er zijn in het kader van het dossier seksueel misbruik. Dit is een complexe aangelegenheid daar het zowel canonieke als niet-canonieke onderdelen betreft. De voorzitter van KLOKK is verheugd te vernemen dat de voorzitters zich goed laten adviseren. Dit onderwerp komt zeker terug op de agenda van het voorzittersoverleg.

Slotactie en finale kwijting

De voorzitter van KLOKK vraagt of het financiële aanbod in de Slotactie tegen finale kwijting wordt gedaan. Dat is niet het geval. Herziening blijft mogelijk (conform de regeling).